

Lausuntopyyntö: TEM 100:00/2020
9.10.2020

Lausunto

1 (2)

30.10.2020

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Ulkomaalaislain muuttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on laatinut luonnoksen hallituksen esitykseksi, jossa ehdotetaan muutoksia ulkomaalaislakiin ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisemiseksi sekä työvoiman hyväksikäytön uhrin oikeusaseman parantamiseksi.

Esityksellä laajennettaisiin työelämässä hyväksikäytön kohteeksi joutuneen ulkomaalaisen työntekijän työnteko-oikeutta. Hän voisi hyväksikäyttötilanteessa hakeutua toisen työnantajan palvelukseen samalle tai muulle ammattialalle. Lisäksi hänellä olisi oikeus saada uusi määräaikainen oleskelulupa uuden työn hakemista varten.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK on syksyllä esittänyt laajaa keinovalikoimaa, jonka avulla työntekijöiden hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan pystyttäisiin tehokkaammin puuttumaan ja niitä kitkettyä. Suomalainen elinkeinoelämä toimii vastuullisen työelämän, reilujen pelisääntöjen ja uudistuvan markkinatalouden puolesta. Yksi esityksistä on mahdollistaa työelämässä hyväksikäytetyn henkilön työnteko muulla toimialalla kuin mille työntekijän oleskelulupa on myönnetty.

Esityksellä laajennettaisiin myös viranomaisten mahdollisuuksia pidättäytyä oleskeluluvan myöntämisestä, jos työnantajan tai toimeksiantajan voidaan perustellusti epäillä rekrytoivan ulkomailta maahantulo säännösten kiertämisen tarkoituksessa. Lisäksi ehdotetaan Maahanmuuttovirastolle mahdollisuutta pidättäytyä työnteon perusteella myönnettävien oleskelulupien myöntämisestä enintään kuuden kuukauden määräajaksi vastaavan kaltaisesti, kuten työ- ja elinkeinotoimisto voi nykyisin toimia.

EK pitää tätä laajennusta perusteltuna. Esityksessä on tarkasteltu työnantajaa yhtenä toimijana. Tilanteissa, joissa väärinkäytökset on tehty rajatusti ja syyllisyys on selkeästi rajattavissa, viranomaisella tulisi olla mahdollisuus kohdentaa pidättäytymispäätös siihen yrityksen osaan tai tehtäviin. Esimerkiksi tilanteessa, jossa itsenäisesti toimiva alueyksikkö on toiminut virheellisesti, olisi kohtuutonta evätä ulkomaalaisten työhöntulo yrityksen kaikkiin töihin.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020

etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Työelämä
Mikko Räsänen

30.10.2020

Oleskelulupien myöntämisestä pidättäytyminen voi vaikeuttaa yrityksen toimintaa merkittävästi tai jopa aiheuttaa liiketoiminnan lopettamisen. Siksi on välttämätöntä, että työnantajan tai toimeksiantajan syyllisyys on selvitetty varmasti. Sanktion on oltava oikeasuhtainen työnantajan viaksi luettavan syyllisyyden määrään. Pidättäytymispäätöksen tehneellä viranomaisella tulee olla mahdollisuus itseoikaisuun, mikäli käy ilmi, että päätös perustuu vääriin tai puutteellisiin tietoihin.

Lisäksi ehdotetaan, että ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunta siirrettäisiin sisäministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön. EK pitää tätä esitystä perusteltuna.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Taina Susiluoto
Johtaja